

ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРИЯТЕЛИ”
ГР. КУКЛЕН ОБЛ. ПЛОВДИВ УЛ. „СЛАВЯНСКА” 5
тел: 03115 2063, e-mail: odzkuklen@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....
(подпис)

Директор: Надка Щътова
(име, фамилия)

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦАТА ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В
ДЕТСКА ГРАДИНА „ ПРИЯТЕЛИ ”
ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

Настоящата програма е приета на заседание на педагогическия съвет с протокол № 1/08.09.2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи на ДГ „Приатели“ е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на предучилищното образование. Представени са основните документи, регламентиращи необходимостта от образование за всички и са анализирани социалните предпоставки и дейности за приобщаващо образование. Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с децата от ДГ „Приатели“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Тя е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи. Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка на децата като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната. В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет да изготви и приеме програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи /чл. 263, ал. 1, т. 9/.

Програмата се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование;
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца, които имат необходимост от такива в ДГ „Приатели“, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

1.1. Цели

Целта на програмата за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата от уязвимите групи е да се осигурят условия, даващи възможност на всички деца да се обучават заедно и да участват заедно в занимания, независимо от техните способности, увреждания, заболявания, убеждения, етническа принадлежност, майчин език и т.н.

Приобщаването е процес на постоянно търсене на все по-добри начини за осъществяване на образованието, за да се отговори адекватно на разнообразието на обучаваните. В този план различията се приемат позитивно като стимул за подобряване на образованието на деца и възрастни.

Приобщаването е разкриване и отстраняване на бариерите. То включва събиране и оценка на информацията от различни източници, за да се планира и усъвършенства политиката и практиката на приобщаването. За стимулиране на творческия потенциал и решаване на проблемите се използват различни свидетелства.

Приобщаването е присъствие, участие и успех за всички учащи се. „Присъствието“ е там, където децата получават образование, като постоянно и редовно посещават детска градина, „участието“ има отношение към качеството и резултатите от посещението на детска градина.

Приобщаването слага особен акцент на тези групи деца, за които съществува риск от изолиране, изключени са от образование или са с недостатъчно добри резултати от обучението.

Системното и рационално организирано приобщаващо образование се основава на следните принципи:

1. Гарантиране правото на достъп до детската градина на всяко дете най-близо до неговото местоживееене и на правото му на качествено предучилищно образование.

2. Гарантиране достъпа на всяко дете до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на образованието, приобщаването и необходимостта от подходяща подкрепяща среда.

3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на децата, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота им и адаптирани към способността им да прилагат усвоените компетентности на практика.

4. Приемане и зачитане на уникалността на всяко дете – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които детската градина трябва да отговори по подходящ начин, така че то да развие максимално своя потенциал.

5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното образование, гаранции за които са създадените условия за

образование на всички деца заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат в процеса на обучението и участието им в дейността на детската градина.

6. Системен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата.

7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – детска градина, деца, семейство и общественост.

1.2 Задачи

Основните задачи са свързани с обезпечаване на необходимите условия и субекти на приобщаващото образование:

1. Културно-образователна среда за приобщаване

Средата е източник за психично развитие за децата . Тя им влияе много по-силно и непосредствено, отколкото на възрастните, и може да изпълни своите функции, ако е достъпна, отговаря на потребностите им, разширява начините за познание на света и личностно развитие.

2. Педагогическите специалисти

В разнообразната палитра от фактори, обезпечавачи образователното приобщаване, съществена роля има и *отношението на педагогическите специалисти* към децата и готовността им чрез комплексни и координирани грижи да им *оказват адекватна подкрепа* за развитие.

3. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование

За осъществяване на успешно приобщаващо образование всички педагогически специалисти следва да усвоят и развият нови стратегии и специфични *технологии на педагогическо взаимодействие*.

4. Сътрудничество със семейството и общността

Приобщаващото образование е немислимо без създаването и укрепването на двупосочни устойчиви *връзки на образователната институция и семейството* на основата на общия интерес за развитието на детето.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

II.1 Обща подкрепа

1. Гарантиране участие и изява на всички деца в детската градина.
2. Включване в дейности за ранна диагностика с цел превенция на обучителни затруднения.
3. Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, участие в изяви на детската градина и извън нея.
4. Поощряване на децата .
5. Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на децата, с цел оказване при необходимост на допълнителна подкрепа.
6. Екипна работа между учителите.

II.2 Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете от ДГ „Приатели“. Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Децата, за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания; - деца в риск. Допълнителната подкрепа включва:
- работа с дете по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на слуха;
- зрителна рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- - специализирани средства;
- - ресурсно подпомагане.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА:

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на децата, които имат необходимост от обща подкрепа	постоянен	Учителите на групи	

ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРИЯТЕЛИ”
ГР. КУКЛЕН ОБЛ. ПЛОВДИВ УЛ. „СЛАВЯНСКА” 5
тел: 03115 2063, e-mail: odzkuklen@abv.bg

Екипна работа на учителите от дадена група	постоянен	Учителите на групи	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до м. X	директор	
Създаване на подходящи условия в ДГ и достъпна среда за ефективен образователен процес и адекватна подкрепа на всяко дете	до 15. IX.	директор, учителите на групи	
Изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всяко дете за осигуряване на приобщаващото образование	м. X	Учителите на групи	
Идентифициране на деца със СОП	целогодишно	Учителите на групи	При необходимост
Оценка на потребности на децата със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Превантивни мерки за недопускане отпадане от ДГ	целогодишно	директор, учители на групите	
Организиране и провеждане на „Училище за родители“	м. III	директор, учители	при желание от родителите

Стимулиране участието на деца с изявени дарби	целогодишно	Учители на групите	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, учители	

IV.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции.

Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.